

Ægteskabet

Af Martinus

Det lykkelige ægteskab er baseret på organisk indbygget automatfunktion ledet af et altbeherskende instinkt • Vor tids mennesker lever i en verden fuld af problemer, og nogle af de største og vanskeligste tårner sig op inden for det område, vi kalder ægteskabet. Ulykkelige ægteskaber og skilsmisser er i dag ikke en undtagelse, det er snarere sådan, at det er ved at være undtagelser, når man møder mennesker, der har levet lang tid sammen i et lykkeligt ægteskab. Men hvad er årsagen til, at det jordiske menneske lever i det, jeg kalder de ulykkelige ægteskabers zone?

Problemet er meget dybtgående, og for helt at kunne fatte det, må vi rette vor bevidsthed mod dyreriget, idet vi her finder udspringet for alle de principper, jeg i dette foredrag skal belyse. I dyreriget er samlivet mellem to væsener af modsat køn selve paradiset. I dette paradis er der ingen indblanding af intelligens eller bevidst viljekraft, det lykkelige ægteskab er helt igennem baseret på organisk indbygget automatfunktion ledet af et altbeherskende instinkt. Når ungerne er vokset til og kan klare sig selv, bliver de besjælet af en drift, der fører dem mod et væsen af modsat køn, der ligeledes er behersket af en sådan drift. De bliver så at sige en livsbetingelse for hinanden, de kender ikke noget andet at leve for, de har ingen andre drifter, der skaber noget andet sjæleligt begær. Det gensidige begær efter helt at eje ægtemagen er i brunstperioden det fundamentale i disse væseners selvopholdelsesdrift. Et hvilket som helst forsøg på indblanding heri vil hos hanvæsenet udløse en rasende skinsyge forbundet med fuldstændig dødsforagt.

At dette samliv er selve paradiset i det egentlige dyrerige bliver fortalt os af tusinder af små struber om foråret, når solen, lyset og varmen vender tilbage, og skovene og markerne grønnes. Det er lovsange til ægteskabets pris, vi hører i stærens fløjten og i lærkers, droslers og nattergales triller. Hele denne syngende hærskere bliver skytsengle for alle de små væsener, der som deres afkom eller unger inkarnerer fra det åndelige plan. Den skønne fuglesang om foråret og i den tidlige sommer er altså egentlig livsytringer fra et "paradis" med "engles" altovervældende jubelsang til den evige, almægtige Guddoms pris.

De jordiske mennesker er ved at opleve uddrivelsen af paradiset; de har spist af frugterne af kundskabens træ

Men hvad nu med de jordiske mennesker, befinder de sig i det samme paradis? Nej, de er netop ved at opleve "uddrivelsen af paradiset". De har "spist af frugterne af kundskabens træ på godt og ondt", hvilket vil sige, at de ikke

mere udelukkende baserer deres liv på instinktmæssige automatfunktioners udfoldelse, men er begyndt at gribe ind i selve tilværelsens struktur med deres vågnende dagsbevidste intelligensbetonede viljeføring.

Man er begyndt at få interesse for at være med til at skabe, og denne interesse er taget sådan til, at det ikke mere, som hos dyret, blot er reden eller hulen, man vil forme, men man ønsker også i større eller mindre grad at gribe ind i felter, der er det ægteskabelige samliv ganske uvedkommende. Man følger således ikke mere helt sin animalske organiske strukturs love, men går mere og mere over til at basere sit liv på sin vågnende intelligens.

Det tænkende og skabende jordiske menneske er ikke mere et væsen, som hører hjemme i dyrenes paradis, selvom det i perioder, især som ungt menneske, oplever glimt derfra, når det er forelsket i et væsen af modsat køn. Forelskede mennesker oplever en stund "det tabte paradis", og de mener ofte, påvirket af forelskelsens rus, at denne tilstand kan holde evigt, i alt fald et helt liv, og de gifter sig og får børn, men en skønne dag oplever de måske, at de ikke har andet tilfælles end de børn, de har fået. Den ene af dem (eller begge) forelsker sig måske i en anden og mener, at hvis han (hun) blot havde fået hende (ham) i stedet for sin ægtefælle, så ville livet have

været lutter lykke. De skilles, og hver for sig bliver måske gift igen for efter nogen tids forløb at opdage, at heller ikke dette ægteskab er blevet, hvad man havde troet, det skulle blive. Børnene er blevet skilsmissebørn og oplever, hvis de er følsomme, en splittelse og rød-løshed i deres tilværelse, som kan være til stor lidelse og smerte for dem.

De jordiske mennesker er overgangsvæsener mellem en dyre- og mennesketilstand

Men hvorfor griber den faktor, at mennesket begynder at tænke og skabe, forstyrrende ind i det samme væsens evne til at leve et hundrede procent lykkeligt samliv med en ægtefælle? Fordi de jordiske mennesker både psykisk og fysisk er underkastet en forvandlingsproces.

De er ikke mere rigtige dyr, selvom deres organisme stadig er en pattedyrsorganisme, og de er endnu ikke rigtige mennesker, de er overgangsvæsener mellem en dyre- og en mennesketilstand med noget af begge zoners energiudfoldelse i deres bevidsthed og organisme. Det menneske, som, medens tusinde fuglestruber udsender lovsange over det paradis, dyrene befinder sig i, græder over den partner, der svigtede, der var utro og gik bort med en anden, er et væsen, der er sat uden for paradiset. ▶

*"Ægteskabet er en af de største prøvelser
for de jordiske mennesker, det er en åndelig slibesten"*

Det befinder sig udenfor i mørket, og den ægtefælle, der var utro, vil efterhånden komme til at opdage, at den absolutte lykke heller ikke var at finde hos den nye partner. De kan ikke mere opleve dyrenes paradys andet end i lykkelige glimt, og noget højere paradys er de heller ikke fortrolige med. Hvad har den guddommelige verdensplan at sige sådanne væsener?

Det kosmiske polprincip

Alle de variationer af ulykkelige tilstande inden for det seksuelle område og deriblandt også de mange ulykkelige ægteskaber, som jordens mennesker lider under i vor tid, har deres rod i det kosmiske princip, jeg i mine analyser kalder polprincippet.

Dette princip beforder udviklingen af alt bevidsthedsliv gennem alle mentale udviklingstrin hos de levende væsener i verdensaltet. Det betinger, at deres skæbne er lys eller mørk, at de fremtræder som et hanvæsen eller et hunvæsen eller som et væsen, der har balance mellem sin maskuline og feminine pol og repræsenterer udviklingstrin, som det jordiske menneske endnu ikke er nået frem til inden for sin nuværende udviklingsspiral. Intet jordmenneske er hundrede procent mand eller hundrede procent kvinde, de hundrede procent maskuline og feminine væsener finder man i det egentlige dyrerige, hvor den modsatte pol i væsenet er latent. Hos alle jordmenneskeheds mænd og kvinder er den modsatte pol, det vil for mændenes vedkommende sige den feminine pol, og for kvindernes den maskuline pol, under udvikling. Denne polkonstellation bevirker, at væsenernes bevidsthed og interessesfære bliver spaltet, så de bliver en slags dobbeltvæsener.

Inden for det seksuelle område er de stadig underkastet deres parringsdrift. Denne drift eksisterer som en slags urdrift i deres bevidsthed, og den betinger deres interesse for og afhængighed af magesprincipet. Men deres bevidsthed har også en anden del, en del, som dyret ikke har. Denne del repræsenteres af tænkning, viden, ideer, interesser for sociale spørgsmål, religion, kunst, teknik og videnskab m.m. alt sammen noget, som ikke har med forplantningen at gøre. Beundringen og interessen for ægtemagen kan optage en større eller mindre del af jordmenneskets bevidsthed, men ikke så meget, at en kvinde kan vente at eje sin mand helt og fuldt, såvel som en

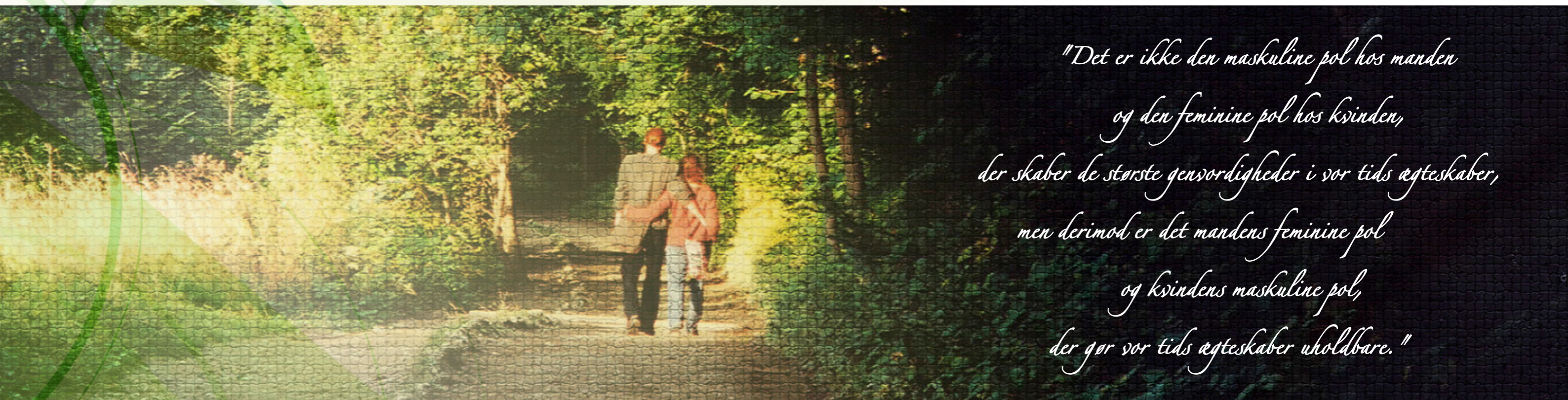
mand ikke mere må regne med at eje sin kone helt og fuldt.

Ægteskabet er en af de største prøvelser for de jordiske mennesker, det er en åndelig slibesten

Det jordiske menneske har således en interessesfære, der betinger, at det er et dyr, og en ny side, en ny interessesfære, der viser, at det er på vej til at blive et andet væsen, et rigtigt menneske. De har i deres bevidsthed en urtilstand, som er degenererende, og en side, som er under udvikling, og det er givet, at disse to tilstande må være i konflikt med hinanden og derfor let fremkalder sorg og lidelse.

Det forelskede jordmenneske, som bliver genelsket, oplever et guddommeligt møde med paradysets have, det får en animalsk oplevelse af "den store fødsel", hvilket vil sige en indre mental ligevægtstilstand, hvor alt stråler i et guddommeligt lys. Denne totale lykkelige forening udgør det, vi kalder et lykkeligt ægteskab. Men normalt varer denne forelskelse ikke ved. Det er ikke almindeligt at møde mennesker, der har været permanent forelskede i hinanden i f.eks. fyrretyve år. Tværtimod er det således, at livet har bekræftet forelskelsens kulmination som en begrænset foreteelse. Denne kulmination har man givet navnet hvedebrødsdage. Denne periodes længde kan naturligvis variere fra dage og måneder til år, og mennesket oplever gennem den en sidste hilsen fra en svunden zones strålende paradys. Spørgsmålet er så, når den periode, hvor forelskelsen er mindre stærk, indtræffer, om det gensidige venskab og fælles interesser og ikke mindst kærligheden til børnene har en sådan styrke, at ægtefællerne kan leve et harmonisk samliv baseret på disse menneskelige egenskaber.

Tusinder af mennesker har ikke tålmodighed til at prøve dette, men kaster sig ud i nye forbindelser, hvor de efter nogen tids forløb måske også lider skibbrud, og hvor igennem de, hvis de svigter den tidligere ægtefælle og børnene, pådrager sig en ret ubehagelig skæbne i kommende liv. Ægteskabet er en af de største prøvelser for de jordiske mennesker i øjeblikket, det er en åndelig slibesten, som er medvirkende til at slibe de hårde og skarpe kanter af den jordmenneskelige bevidsthed. Rent menneskeligt er ægteskabet en arbejdsmark, hvor den, ►

*"Det er ikke den maskuline pol hos manden
og den feminine pol hos kvinden,
der skaber de største genvordigheder i vor tids ægteskaber,
men derimod er det mandens feminine pol
og kvindens maskuline pol,
der gør vor tids ægteskaber uholdbare."*

der gerne vil arbejde på sin egen udvikling, har meget store muligheder for at overvinde meget af sin egoisme og selvished. Det kan ikke undgås, at et menneske kommer til at vise sine mindre pæne sider overfor sine nærmeste, dem, det omgås hver dag, derfor er der også i ægteskabet brug for forståelse, tolerance og menneskelig kærlighed, og det er jo netop de egenskaber, der bliver væsentlige faktorer i det rigtige menneskes bevidsthedsudfoldelse. Naturligvis kan der være forhold, der er så graverende, at den ene af parterne, selv hvor der er børn, må bruge det gamle udtryk "går du til højre, så går jeg til venstre", og så vil det være bedst, om man kan overvinde det had eller den bitterhed, der måske har samlet sig i ens bevidsthed mod den anden part. I virkeligheden er den anden kun et redskab, hvorigennem man høster det, man engang selv såede.

Den modsatte pols gradvise udvikling i bevidstheden opleves som ens menneskelige interessesfære

Når det jordiske menneske nærmer sig det tredivte år, er dets bevidsthedsorganer fuldt udviklede og dets repetitionsperiode af tidligere liv ved at være overstået. Omkring denne periode begynder dets nye interessesfære for alvor at gøre sig gældende, og så er det ofte, at de ægteskabelige genvordigheder begynder. Det sker, at

den ene ægtefælle opdager en side ved den anden, som den selv ikke ejer, og dette kan give anledning til skinsyge. Mange ægtefæller er skinsyge på den andens interesser. Igennem utallige samtaler med mennesker, der er kommet til mig, har jeg haft lejlighed til at iagttage disse ting og set, hvilke sorger og sjælelige kriser de afstedkommer. Det er mig magtpåliggende at påpege alt dette, for at De derigennem bedre kan lære at forstå Deres ægtefælle.

At forstå sin ægtefælle vil sige at forstå hans eller hendes tankegang. Det er vigtigt for Dem at lære at forstå, at når De gifter Dem, knytter De Dem til et menneske, som, foruden sin interesse for Dem, også har en interesseside ved sin bevidsthed, som ikke angår Dem. **Mine kosmiske analyser vil belære Dem om, at når De indgår et ægteskab, gifter De Dem i virkeligheden med et "tvillingvæsen".** Dette tvillingebegreb er ikke af fysisk art, det er psykisk, og det er af største vigtighed, at menneskene, efterhånden som de modnes menneskeligt, lærer det at kende. Enhver mand har i sin bevidsthed en "tvillingesøster", såvel som enhver kvinde i sin bevidsthed har en "tvillingebroder". De medbringer således en "tvilling" i Deres ægteskab, noget de fleste mennesker ikke er klar over. Denne tvilling er baseret på den modsatte pols gradvise udvikling i bevidstheden, og den

opleves som ens menneskelige interessesfære. Det er ikke den maskuline pol hos manden og den feminine pol hos kvinden, der skaber de største genvordigheder i vor tids ægteskaber, men derimod er det mandens feminine pol og kvindens maskuline pol, der gør vor tids ægteskaber uholdbare.

Efterhånden som den ny interessesfære vokser til i væsenerne, undermineres forelskelsestrangen

Hvorfor kaster så mange mennesker sig i dag ud i det ene seksuelle forhold efter det andet, når deres forelskelsessevne dog er ved at degenerere? Når de stadig forelsker sig i nye partnere, skulle man tro, at deres forelskelsessevne tværtimod var stigende. Alle disse forelskelser er ikke virkelige forelskelser, som dem, der udfolder sig i de unge år. De er en slags erstatning. Når forelskelsessevnen degenererer, og den begyndende interessesfære ikke er stærk nok til at bære væsenets bevidsthedsudfoldelse, kan det ske, at det søger at forny sin forelskelsessevne ved stadig at søge en ny partner. Det kender ikke de kosmiske kræfter bag sin egen tilstand, men det vil efterhånden lære dem at kende. Efterhånden som den nye interessesfære vokser til i væsenerne, undermineres forelskelsestrangen.

Medens dyret vedbliver at opleve forelskelsestrangen i form af rytmiske brunstperioder, ser vi, hvorledes den samme trang hos det jordiske menneske mere og mere trænges tilbage til de unge år. For hvert liv det jordiske menneske bliver ældre, repeteres denne trang tidligere og tidligere. Der kommer et vist stadium i de pure ungdomsår, hvor man oplever det ægteskabelige princip indtil fuldkommenhed. Det besjæler hele bevidstheden, fordi det udgør en repetition. Væsenet har på det tidspunkt endnu ikke nået den åndelige modenhed, det udviklede sig frem til i sit forrige liv. Uden viden om dette faktiske forhold føler det sig overbevist om, at de følelser, det i øjeblikket nærer, er af livsvarig karakter, og det gifter sig for senere måske at fortryde det bitterligt. I den kommende verdenskultur vil man lære menneskene deres egen natur at kende, og man vil give dem undervisning i, hvad der fordres i ægteskabet, og hvilke betingelser det jordiske menneske har for at kunne skabe et harmonisk ægteskab. Thi dette problem er ikke løst med en vielsesattest, udstedt enten af kirkelige eller borgelige myndigheder. **Det bærende, det eneste, der virkelig kan bygges på i vore dage, hvis man vil leve i et harmonisk ægteskab, er den sjælelige kontakt og de fælles interesser. Er disse betingelser til stede, er vielsesattesten dybest set overflødig. ■**